

ธุรกิจขนส่งผู้โดยสารทางอากาศ

สรุปแนวโน้มธุรกิจ

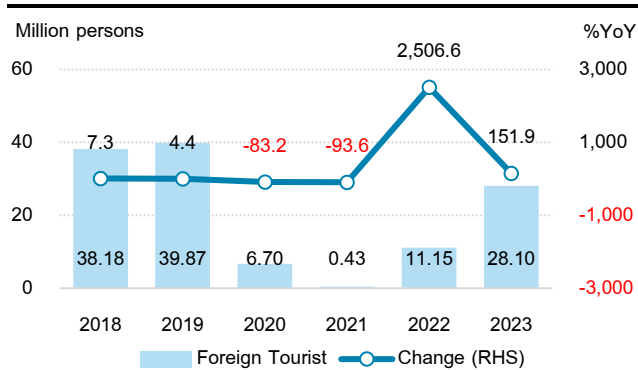
ISIC : 57511000 การขนส่งผู้โดยสารทางอากาศ

ธุรกิจขนส่งผู้โดยสารทางอากาศในปี 2567 มีแนวโน้ม "Positive" โดยมีปัจจัยบวกสำคัญจากการฟื้นตัวของภาคการท่องเที่ยว ทั้งจากการขยายตัวของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติ โดยนักท่องเที่ยวชาวไทยมีแนวโน้มเดินทางเพิ่มขึ้นจากมาตรการส่งเสริมการท่องเที่ยวของภาครัฐ เช่น การเพิ่มจำนวนวันหยุด เป็นต้น ส่วนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติจะเติบโตตามการทยอยฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลก ประกอบกับผลจากการทำ "ความตกลงยกเว้นวีซ่า ไทย-จีน" รวมถึงค่าเงินบาทที่มีแนวโน้มยังอยู่ในระดับที่สร้างความคุ้มค่าให้กับนักท่องเที่ยวต่างชาติ อย่างไรก็ตาม ธุรกิจยังคงมีความเสี่ยงจากต้นทุนราคาน้ำมันที่มีแนวโน้มทรงตัวในระดับสูงและมีความผันผวน ประกอบกับการชะลอตัวของเศรษฐกิจจีนที่อาจกระทบต่อการฟื้นตัวของตลาดนักท่องเที่ยวจีนให้ล่าช้ากว่าที่คาดการณ์

ภาพรวมธุรกิจ

ภาพรวมธุรกิจขนส่งผู้โดยสารทางอากาศในปี 2566 พบว่ามีการปรับตัวดีขึ้นต่อเนื่องจากปี 2565 โดยยังคงมีปัจจัยสนับสนุนมาจากการคลี่คลายของสถานการณ์โควิด-19 ทั่วโลก ทำให้นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติมีความเชื่อมั่นในความปลอดภัยและเดินทางกลับมาเที่ยวไทยเพิ่มขึ้น ประกอบกับการเติบโตของตลาดนักท่องเที่ยวใหม่โดยเฉพาะตลาดอินเดียที่ช่วยทดแทนจำนวนนักท่องเที่ยวจากจีนที่ยังฟื้นตัวได้ไม่เต็มที่เนื่องจากปัจจัยปัญหาทางเศรษฐกิจภายในประเทศ รวมถึงมาตรการส่งเสริมการท่องเที่ยวของภาครัฐ อาทิ มาตรการฟรีวีซ่าให้กับนักท่องเที่ยวจากจีน และคำสั่งสถานในช่วงปลายปีที่ผ่านมา ตลอดจนค่าเงินบาทที่ปรับตัวอ่อนค่าส่งผลให้ไทยกลายเป็นจุดหมายปลายทางที่คุ้มค่าสำหรับนักท่องเที่ยวต่างชาติมากขึ้น

รูปที่ 1 จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย

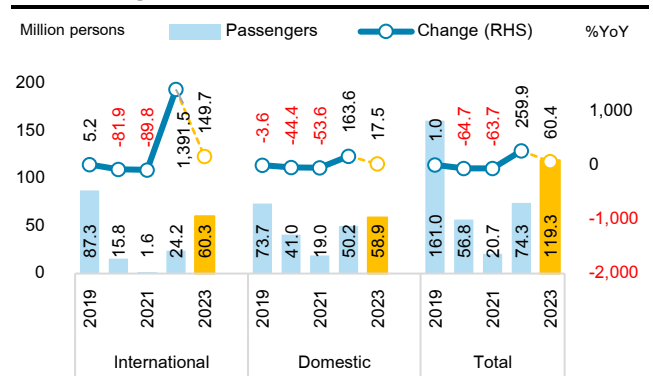
ที่มา : กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

1 ประกอบด้วยสนามบินในสังกัดของ บมจ.ท่าอากาศยานในประเทศไทย 6 แห่ง (สุวรรณภูมิ ดอนเมือง ภูเก็ต เชียงใหม่ หาดใหญ่ และเชียงใหม่) และในสังกัดของกรมท่าอากาศยาน 25 แห่ง

สถานการณ์ด้านความต้องการโดยสารทางอากาศ

ในปี 2566 มีผู้ใช้บริการสนามบินภายในประเทศ¹จำนวนทั้งสิ้น 119.25 ล้านคน เพิ่มขึ้น 60.4%YoY แบ่งเป็นผู้โดยสารระหว่างประเทศ 60.31 ล้านคน เพิ่มขึ้น 149.7%YoY และผู้โดยสารภายในประเทศ 58.94 ล้านคน เพิ่มขึ้น 17.5%YoY สอดคล้องกับจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางมาไทยที่เพิ่มขึ้น ตามการกลับมาเดินทางของนักท่องเที่ยวทั่วโลก หลังประเทศต่างๆ ยกเลิกข้อจำกัดการเดินทางระหว่างประเทศเมื่อสิ้นสุดสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 โดยเฉพาะรัฐบาลจีนที่มีการใช้มาตรการล๊อคดาวน์ต่อเนื่องยาวนานเพื่อควบคุมโรคในช่วงที่มีการแพร่ระบาด เมื่อรวมกับมาตรการส่งเสริมการท่องเที่ยวของภาครัฐไทยที่ต้องการกระตุ้นเศรษฐกิจให้เร่งฟื้นตัว อาทิ โครงการ "เราเที่ยวด้วยกัน" และมาตรการฟรีวีซ่า รวมถึงการสนับสนุนการท่องเที่ยวสำหรับกลุ่มความสนใจเฉพาะทาง เช่น การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน เป็นต้น จึงส่งผลให้ความต้องการใช้บริการสนามบินยังคงเติบโตอย่างต่อเนื่อง

รูปที่ 2 จำนวนผู้ใช้บริการสนามบินภายในประเทศ

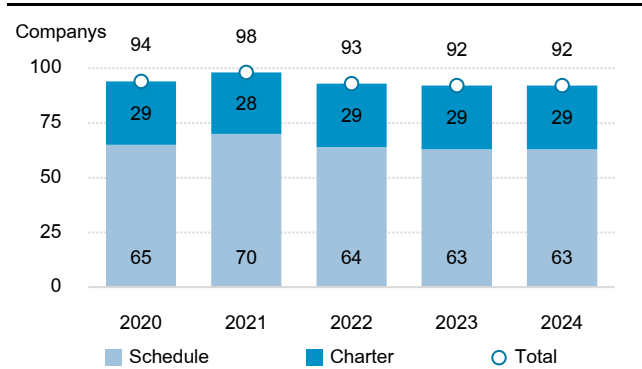
ที่มา : บมจ.ท่าอากาศยานไทย (AOT) และกรมท่าอากาศยาน (DOA)

สถานการณ์ด้านผู้ประกอบการ

จากข้อมูลของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ พบว่าในปี 2566 มีผู้ประกอบการธุรกิจขนส่งผู้โดยสารทางอากาศทั้งผู้ประกอบการสัญชาติไทยและผู้ร่วมลงทุนกับต่างชาติจำนวนทั้งสิ้น 92 ราย โดยแบ่งเป็นผู้ให้บริการแบบประจำมีตารางเวลาจำนวน 63 ราย ส่วนที่เหลือเป็นผู้ให้บริการแบบเช่าเหมาลำอีก 29 ราย ซึ่งเป็นจำนวนที่ต่ำกว่าช่วงการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 เล็กน้อย เนื่องจากมีผู้ประกอบการบางรายต้องออกจากธุรกิจเพราะไม่สามารถแบกรับต้นทุนในช่วงที่ธุรกิจถูกจำกัดการให้บริการเพื่อควบคุมการแพร่ระบาด สำหรับส่วนแบ่งตลาดธุรกิจขนส่งผู้โดยสารทางอากาศในปี 2566 พบว่าสายการบินที่มีสัดส่วนผู้โดยสารสูงสุด ณ สนามบินสุวรรณภูมิยังคงเป็น Thai

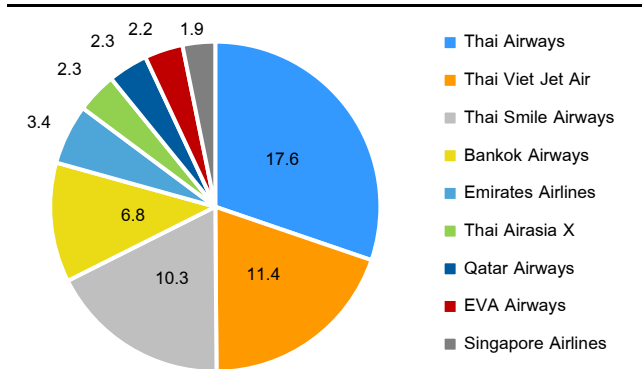
Airways โดยมีจำนวนผู้โดยสารคิดเป็นสัดส่วน 17.6% ของผู้โดยสารทั้งหมด รองลงมาคือ Thai Viet Jet Air 11.4% และ Thai Smile Airways 10.3% ตามลำดับ ส่วนสายการบินที่มีสัดส่วนผู้โดยสารสูงสุด ณ สยามบินดอนเมือง ได้แก่ Thai Air Asia 54.6% รองลงมาคือ Nok Air 19.2% และ Thai Lion Air 15.5% ตามลำดับ

รูปที่ 3 จำนวนผู้ประกอบการธุรกิจขนส่งผู้โดยสารทางอากาศ

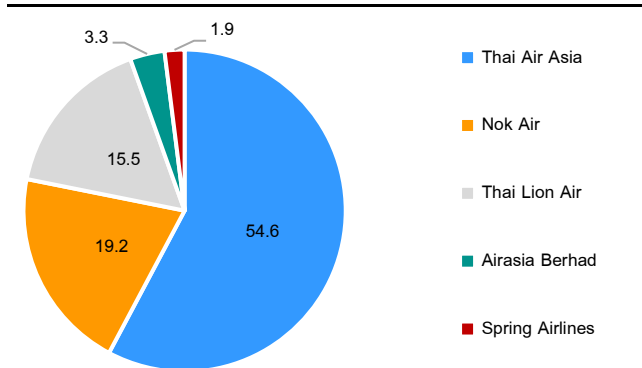
ที่มา : กระทรวงพาณิชย์ (ข้อมูล ณ วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2567)

รูปที่ 4 ส่วนแบ่งตลาดตามจำนวนผู้โดยสาร ณ สยามบินสุวรรณภูมิ (%)

ที่มา : บมจ.ท่าอากาศยานไทย (AOT) ณ สิ้นปี 2566

รูปที่ 5 ส่วนแบ่งตลาดตามจำนวนผู้โดยสาร ณ สยามบินดอนเมือง (%)

ที่มา : บมจ.ท่าอากาศยานไทย (AOT) ณ สิ้นปี 2566

ทั้งนี้ หากพิจารณาผลการดำเนินงานของผู้ประกอบการรายใหญ่ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า ภาพรวมในปี 2566

ผู้ประกอบการทุกรายยังคงมีรายได้เติบโตในเกณฑ์ดีต่อเนื่อง โดยมีปัจจัยสำคัญมาจากการเพิ่มขึ้นของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ และการเดินทางเพิ่มขึ้นของจำนวนนักท่องเที่ยวภายในประเทศ ประกอบกับการปรับกลยุทธ์ของสายการบินที่ปรับเส้นทางการบินและความถี่ของเที่ยวบินให้สอดคล้องกับแนวเส้นทางที่มีความต้องการเดินทางฟื้นตัวดี ขณะที่ปรับลดหรือยกเลิกเส้นทางบินที่ไม่สร้างกำไรไปพร้อมกันด้วย นอกจากนี้ ยังพบว่าผู้ประกอบการบางรายนำสินทรัพย์บางส่วนออกมาจำหน่ายเพื่อนำมาชำระหนี้ที่สะสมสูงในช่วงวิกฤติโควิด-19 และเพิ่มสภาพคล่องในช่วงฟื้นฟูกิจการ

ตารางที่ 1 ผลการดำเนินงานของผู้ประกอบการในตลาดหลักทรัพย์ฯ

	Value (THB bn)			Change (%YoY)		
	2021	2022	9M23	2021	2022	9M23
Revenue						
Thai Airways	25.3	105.2	120.0	-47.9	315.2	64.2
Bangkok Airways	5.1	12.8	16.3	-48.7	147.9	101.2
Thai Air Asia	4.6	18.3	29.6	-72.0	301.9	210.4
Net Profit						
Thai Airways	55.1	-0.3	16.3	139.0	-100.5	133.1
Bangkok Airways	-8.5	-2.1	3.5	-61.8	75.3	106.0
Thai Air Asia	-6.6	-8.0	-2.3	-39.5	-20.8	78.9

ที่มา : ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

แนวโน้มการเติบโตของธุรกิจ

ธุรกิจขนส่งผู้โดยสารทางอากาศในระยะ 1 ปีข้างหน้า มีแนวโน้มเติบโตดีต่อเนื่องจากปัจจัยสนับสนุนด้านการท่องเที่ยวที่คาดว่าจะยังคงเติบโตดีตามการขยายตัวของทั้งจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติ โดยนักท่องเที่ยวชาวไทยมีแนวโน้มเดินทางเพิ่มขึ้นจากอานิสงส์ของมาตรการส่งเสริมการท่องเที่ยวของภาครัฐ อาทิ การเพิ่มจำนวนวันหยุดในช่วงเทศกาล การส่งเสริมการท่องเที่ยวเมืองรอง เป็นต้น ในส่วนของจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาประมาณการว่าในปี 2567 จะมีนักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางมาไทยจำนวน 35 ล้านคน เพิ่มขึ้น 24.6% จากปี 2566 ที่มีจำนวน 28.1 ล้านคน ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นผลจากการทยอยฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลก ประกอบกับผลจาก "ความตกลงยกเว้นวีซ่า ไทย-จีน" ซึ่งจะส่งผลให้นักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวจีนเกิดการเดินทางระหว่างกันมากขึ้น รวมถึงค่าเงินบาทที่มีแนวโน้มยังอยู่ในระดับที่ดึงดูดและสร้างความคุ้มค่าให้กับนักท่องเที่ยวต่างชาติ นอกจากนี้ การเติบโตของอุปสงค์การเดินทางจะส่งผลให้ราคาค่าโดยสารเพิ่มขึ้น ซึ่งส่งผลดีต่อธุรกิจทำให้ต้นทุนต่อหน่วยของผู้ประกอบการปรับลดลง

อย่างไรก็ตาม ธุรกิจยังคงมีความเสี่ยงจากต้นทุนราคาน้ำมันที่มีแม้จะมีการปรับตัวชะลอลงแต่คาดว่าจะยังทรงตัวอยู่ในระดับสูงและมีความผันผวน เนื่องจากความขัดแย้งด้านภูมิรัฐศาสตร์ในพื้นที่ยุโรปและตะวันออกกลางยังไม่มีที่ท่าว่าจะหาข้อยุติได้ในระยะสั้น ประกอบกับความเสี่ยงจากการชะลอตัวของเศรษฐกิจจีนที่อาจกระทบต่อจำนวนนักท่องเที่ยวจีนเดินทางมาไทยให้ฟื้นตัวได้ช้ากว่าที่คาดการณ์